

Vergaderjaar 2024–2025

29 911

Bestrijding georganiseerde criminaliteit

24 587

Justitiële Inrichtingen

Nr. 480

**BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN JUSTITIE EN
VEILIGHEID**

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 8 september 2025

De Vaste Kamercommissie voor Justitie en Veiligheid (hierna: «VKC») heeft op 24 april 2025 verzocht om nadere informatie naar aanleiding van de brief «Aanhouding van een advocaat in een strafrechtelijk onderzoek» (Kamerstuk 29 911, nr. 467) voorafgaand aan het commissiedebat over criminaliteitsbestrijding, ondermijning en georganiseerde criminaliteit op 10 september 2025.¹ Voorts hebben de leden Van Eijk (VVD) en Van Nispen (SP) op 15 april 2025 verzocht om een reactie op de derde aanhouding van een advocaat van een gedetineerde uit de EBI. In deze brief zal ik reageren op beide verzoeken.

Zoals eerder aan uw Kamer medegedeeld, heeft het Openbaar Ministerie op 10 april 2025 bekend gemaakt dat een advocaat van R.T. is aangehouden vanwege verdenking van deelname aan diens criminele organisatie. Deze advocaat is aangehouden na een bezoek aan zijn cliënt in de Extra Beveiligde Inrichting in Vught. Op 12 juni 2025 heeft de rechtbank de vrijlating van de advocaat gelast. De verdenkingen die het Openbaar Ministerie heeft, blijven bestaan. Het strafrechtelijk onderzoek is nog gaande, reden waarom er op dit moment geen verdere mededelingen over de strafzaak kunnen worden gedaan.

Op verzoek van de deken van de Orde van Advocaten in het arrondissement Amsterdam is de betreffende advocaat ex artikel 60ab lid 1 en 2 van de Advocatenwet door de Raad van Discipline in het ressort Amsterdam inmiddels geschorst in de uitoefening van zijn praktijk als advocaat.²

In algemene zin kan ik u meedelen dat er meerdere maatregelen zijn getroffen om crimineel handelen vanuit detentie zoveel mogelijk te

¹ Verzoek om nadere informatie naar aanleiding van de brief «Aanhouding van een advocaat in een strafrechtelijk onderzoek»

² Raad van Discipline Amsterdam 24 april 2025, ECLI:NL:TADRAMS:2025:73.

voorkomen. Zo heeft de Eerste Kamer op 8 juli jl. de wetsvoorstellen tot aanpassing van de Penitentiaire beginselenwet aangenomen. Daardoor wordt het mogelijk om visueel toezicht te houden op gesprekken tussen advocaten en gedetineerden die zich bevinden in de Extra Beveiligde Inrichting (EBI) of op een Afdeling Intensief Toezicht (AIT). Voor deze gedetineerden wordt verder het contact beperkt tot maximaal twee advocaten per gedetineerde. Ook is sinds 2025 de Detentie Intelligence Unit (DIU) operationeel. In de DIU werkt het Openbaar Ministerie (OM), het Gedetineerden Recherche Informatie Punt (GRIP) en DJI samen aan analyses en aan het opmaken van informatieproducten over gedetineerden. Deze informatieproducten kunnen vervolgens worden gebruikt bij plaatsingsbeslissingen en het treffen van gepaste maatregelen in de verschillende fasen van detentie, maar eveneens om strafbare feiten, ook in de buitenwereld, op te sporen. Het delen van intelligence levert een belangrijke bijdrage aan de kennispositie van DJI, politie en het OM over hoogrisicogedetineerden.³ Voor een overzicht aan maatregelen verwijs ik naar de verschillende voortgangsbrieven die hierover aan uw Kamer zijn verstuurd.⁴

Stand van zaken onderzoeksmoties

Het verzoek van 15 april jl. van de leden Van Eijk (VVD) en Van Nispen (SP) zag tevens op de stand van zaken wat betreft de uitvoering van de aangenomen onderzoeksmoties tijdens de behandeling van het wijzigingswetsvoorstel⁵ bij het wetsvoorstel tot wijziging van de Penitentiaire beginselenwet in verband met aanvullende maatregelen tegen georganiseerde criminaliteit tijdens detentie⁶ op 21 januari 2025. De adviezen die zijn ontvangen ten behoeve van de uitvoering van de motie van de leden Ellian (VVD) en Wilders (PVV) die de regering verzoekt nader te onderzoeken op welke wijze en onder welke voorwaarden een beperking kan worden ingevoerd van het aantal gedetineerden in de extra beveiligde inrichting (EBI) en de afdeling intensief toezicht (AIT) die door dezelfde advocaat worden bijgestaan⁷ zijn bestudeerd. Het streven is om uw Kamer over deze motie in een aparte brief in september te informeren.

De motie⁸ van de leden Ellian (VVD) en Eerdmans (JA21) verzoekt de regering te onderzoeken in welke situaties en onder welke voorwaarden auditief toezicht op gesprekken tussen gedetineerden en advocaten op de afdelingen intensief toezicht en in de extra beveiligde inrichting kan worden vormgegeven. Ik zal uw Kamer hier in een separate brief inhoudelijk over informeren, waarbij de reactie zal worden gezien tegen de achtergrond van de amendementen rondom auditief toezicht van de leden Helder (BBB)⁹ en van het lid Ellian (VVD)¹⁰ bij het wetsvoorstel tot wijziging van de Penitentiaire beginselenwet en het daaropvolgende advies van de Raad van State.¹¹ Het streven is om de Tweede Kamer hierover begin 2026 te informeren.

Daarnaast werkt het Ministerie van Justitie en Veiligheid samen met de Nederlandse orde van advocaten (hierna: NOvA) aan het vergroten van de veiligheid en weerbaarheid van de advocatuur. De NOvA heeft, mede met subsidie van het ministerie, al verschillende preventieve maatregelen

³ Kamerstuk 24 587, nr. 438.

⁴ Kamerstuk 24 587, nr. 438; Kamerstuk 24 587, nr. 956; Kamerstuk 24 587, nr. 929.

⁵ Kamerstuk 36 583.

⁶ Kamerstuk 36 372.

⁷ Kamerstuk 36 583, nr. 14.

⁸ Kamerstuk 36 583, nr. 15.

⁹ Kamerstuk 36 372, nr. 10.

¹⁰ Kamerstuk 36 372, nr. 12.

¹¹ Kamerstukken II 2023/24, 36 372, nr. 25.

genomen, zoals weerbaarheidstrainingen voor advocaten. Daarnaast heeft de NOvA een eigen Taskforce bescherming tegen ondermijning. Met deze Taskforce zet de NOvA onder meer in op het vergroten van de weerbaarheid en veiligheid van advocaten en worden veiligheidsscans aangeboden aan advocatenkantoren. Voorts zijn er speciale weerbaarheidstrainingen voor advocaten die cliënten in de Afdeling Intensief Toezicht en Extra Beveiligde Inrichting bijstaan.

Slot

Advocaten hebben een bijzondere positie in ons rechtsbestel. Het is van belang dat zij hun werkzaamheden veilig kunnen blijven uitvoeren. Door middel van deze brief heb ik u geïnformeerd over de verschillende sporen waarop ik inzet om dit te realiseren.

De Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid,
A.C.L. Rutte